

Wichayak

Wstęp naukowy. badania iedowiskow.

Wielopole n. Samok

1. Grupy lokalne. Polacy, Rusini i Żydzi
2. Polacy wzrostu sredniego przewaznie blondyni o nieliskich oczach - garzki okragle i podlozjne nosy proporcjonalne. Rusini wzrostu sredniego przewaznie ciemnowloszyjni i bruncci o pironych oczach, o podlozjnych garzkach.
3. Liczba mieszkancow wedlug naroslowsosci:

Polakow	55
Rusiniow	800
Zydow	25

Ludnosci matowolna, lub bezwolna ziemia mniej
 nij srednio uodrojna, gliska iotka z matami
 skowokami ziemi uodrojniejszej nad byziami
 Ostanu (dawne namuliska) zwane obecnie ogrody.
 Zu Wazny pol znajdujacych sie wotul. rosee sa nastę-
 pujace: Jajronie, Blonie, Łazy, Gornyczyn, Dłupie,
 Ostarie, Bulior, Gorn in. Maryi. Elicjonek ludnosci
 uprawia ze zloz przewaznie ryz i ories, a
 w uodrojniejszej ziemi pszenice i puzo.
 Uprawo lnu i konopi zowibar, a stuzi

21
obecnie do myrobów nowów psacht i hęcenia
symów dla własnego użytku.

Zobowiązani w dużej ilości uprawiają ziemniaki
które są podstawą odżywiania ludności, jak
ropnicę i bydło. Następnie uprawiają kapustę
sarsotę, gwał, łab. W ostatnich czasach
rozpowiększania się uprawa bruków
pastewnych i brukowy. Uprawiają też
wielkie pastewne jak koniaryne, czerwone, na
paszę zieloną i sianow, oraz ryż. Te zwierzęta
je zwierzęta koi jest sila wlozka, pas hodowla
bydła rogatego: ⁱⁿ jest średnio rozmieszka
Opis bydła gwałowego w znikomej ilości spotyka
się owce - które są już w zaniku.

Rozpowiększaniem jest hodowla kaczki i gęsi a przemianio
kur, z których dochód pokrywa pierwsze potrzeby
mieszkańców.

4. Ludność miejscowa włada językiem ruskim w którym można zauważyć wpływ mowy polskiej. Specjalnych gwarów w tej wiosce nie ma lecz w niektórych wyrazach zamiast "a" używają "u" n. p. distak - distuk, wriet i t. d.

5. Do uzupełnienia równości produktów wziętych zbierają w lasach porzeczki, maliny, grzyby które stanowią pomocną dla ludzi na przykładzie. Łowienie ryb jest jest pomocną dla niektórych z ludności. Ryby łowią w rękawach, gęsiakach, osiek i wękami pod kamieniami. Z ryb znane są tutaj: jelce, białe, radełko, sępa, paki, miętusy i węgorze. Najchętniej hodują bydło rogate, trzawę, chlewną i konie. Do uprawy pól używają pługi, brony, motyki i sierpny. Uprawa zbóż, pod zbożem stosują pługi, bronie, motyki, orki, bronowanie nawiezienie oborniku, przesianie i siew ręczny - konie używają bronowaniu. Tak uprawiają pola pod żyta. W podobny sposób uprawia się pola pod

omies - las, ta, winica, je nie jest delwany nawoz, poniewaz
 jest on siony w trocim lub czwartym roku po na-
 wozeniu. Groznice i jezmnici uprawiaja przewaznie
 w ziemniaczysku.

Uprawa ziemniakow, wylacznie orka bronowanie
 odwracanie wyszczenie z pyzi nawozenie obornikiem
 i orka przy ktorej równocześnie jest sadzenie
 ziemniakow. Sadzi sie tej dwio ziemniakow wczesnie
 za motyka. So zejciu ziemniakow na-
 stępuje plenicie, potem obgarnianie w durzajach
 nosob konimi przy pomocy krowa, albo
 wczesnie motyka. Suszenie siana w lata
 mokre odbywa sie na palikach.

Rodzaje mlekar wzywane w tut. wiosce sa
 nastepujace ziemniaki z mlekiem i z barzycem
 brzojanem lub zydym, zupa ziemniaczana
 kleik jezmienny, pecal, karpus, fasola i lot
 Dony roku nie wplywaja na zmianę odzynienia.

Ludność miejsowa zajmuje się, cielistwem, stolarstwem, kłodziejstwem, bednowstwem i grawstwem. Grawuje też w tabaker i młynie.

Strój ludowy zachowały się tylko u starszych kobiet, zaś młodzieńcy wycina tylko na uroczystości dowożne. Z ludowego stroju męskiego pozostała tylko koszula.

U kobiet koszula, spódnica, fartuch, kaftan sweter i gorset. Do ubioru głony wycina chustki, krawiec i rękawki.

Budownictwo: domy stawiają na węglu z łazienką. Pokrycie domów, słoma, blacha dachówka. Budynki mieszkalny razem z budynkiem gospodarskim. Mieszkanie składa się z kuchni, alkieru, komory i sieni. Budynki mają domy wielkie poddasza, pod którym są tak zwane zachody.

Leżenie jest drewniana o małej nierzyte kupa blacha, nieprzedstawiająca żadnego stylu.

Je wnętrze domowych wystrój są, sąły, łóżka
 stół, kredens, ławki i obrazy na ścianach, przybrane
 kwiatoami sporządzone własnoręcznie. I na dywanach
 wykładają na dywanach gliniane, drewniane i ze-
 łazne. Do upiększenia domów służą firanki
 niciane i papierowe wspaniałego uroczu.

Łóżka przykryte są kapami farbocznymi. W
 łóżkach są poduszki, które są, chłubi gospodyni.
 Czystość w chatach zależy od gospodyni.
 Stosunki higieniczne są, mało przeświecone.

6. Narod jest w wiekszej ilosci robotny i
przewadny, n.p. uwaraja je umarby do bad
wszystko stysy dopuki nieopadnie pierwsza
kouda na ziemi na trumne, albo je na sw.
Jura ciarownicy chodra mleko zaliczaja.
Tomicziatek uwaraja za ciezkimi obraci, wiec ni
poczyna uwariczych prac. Et niema v dobre
gliony zoly sic sieje na petni.

Ludnosci jest malo polowina.

Lud do medycyny sie przychylnie usposo-
biony, ley malo korzysta z bracku piemiędzy.
Lubi zubei porady u uwobow i znachowow,
poniewaz to taniej ich wynosi.
Mniej chorych pielegniuja v domach, zai w gnoj-
niejszych wypadkach odwozia do szpitalu
do lekow domowych wzywaja kuratow i listi.

7.5
Z pieciu weselnymch spicuwaja, n. p.

Wiej dnubto do komony, nwi wodynu do p'otury
nej ~~nie~~ idut sidaty, lo im sie lveba
k'amiaty, witecia matynoriku i wsiloken
wodynoriku.

Pilini ~~nie~~ podezas chrtu n. p.

Suchy dot, suchy dot taj sucha
beresa, doj kumie hoviški lo kuma
teverura. Ju hoviški daju, ja hovišku
nosu nosu, gemu kumo ne pijete jib
jo kumu nosu.

Глиер, И. И. Сыктыв Каргола.
и Виллополи.

Виллополи 10

дн. 18. X. 1946 г.
Л: 76.

Д

Инспектору Исконного
и Санска.

В ответи на писмо Инс. Искон. от 12. X. 46 г. сообщаем, что в настоящее время облученных в санска Тембоушкис.

Инспектору Исконного.

И. И. Глиер.

11
Kierownictwo Akad. szkoły
w Wielopolu

Dnia 29. I 1938r

L-5

W sprawie lekuran.

Inspektorat Szkolny

w Janowie.

Na polecenie z dnia 25. I do Wz 7/38 domaga się, że na dalszym terenie nie przejawia się żadna akcja przeciw wycofaniu lekuran.

Jeleno Suwiał

naucz. biał.

Киевский уезд
в Виленском

Висоцек

Дня 14. VI. 1939 г.
№ = 39/39.

Квестіонію
у справі будови
сіндрівки.

Инспектору Школы

Ува побачивши заповіт в білжен
Инспектору Школы пан І гродні 1938
№-5, пункт 8, Києвський уезд Виленский
просить квестіонію у справі будови
сіндрівки.

Годь сонна марша громады
встановлює нову межу осередку між різними
об'єктами, ласів і нівелі в частині
нижньої Рибської, граничущий з мажорант
кр. Іванічків.

Інформація в Виленському уезді
щодо білжен водів, на що вказують
маркші Буковців, Сирків, Болісів
Інформація їх станомі відносини студи

felmarowa, a ich norwiskie świadectwa,
że byli to Polacy i Rusini n, n,
Łepczyński, Tempolski, Szepelicki
Grybicki, ale z czasem Polacy się
wymawiali, widać się - dzięki
cerkwi, od lat 30 istniejącej
w Wielopolu.

Incydent ugięto szczególnie
piętno na mięchaniach Wielo-
pola pod względem gospodarczym,
kulturalnym i etycznym.

Forma własności rolnej i
lasu Wielopola wskazuje, że udzielenie
z 1848 roku przedków obecnych
mięchaniów Wielopola zostało ich
w wytkomieniu drobnych tyłko
obyczajów gmin, wskutek czego
obecni mięchaniowie stanowią wielkość

14

choćby nichów. Wty ston gospodowej
odbit się, ujemnie no ich stonie
oswiaty. Stanke, szkolna, bo iępa,
no szkole nowocześnie, i to prwie
granicach prymum szkolnego.

Nie można się doszukiwać
niecierpiętków kultury ludowej.
Wies nie ma swego redbniętor, legend
piesni, spejchuzel ani ruzegajdu,
Stan ich duchowy można oznaczyć
puszko v iyciu niesiako. Gdy
zas ich irodem utrymano jest
zambhousmie v różnych przed-
siebiorstwach przemysłowych,
prędo ludności. Wielo no la nabiera
cosas bardziej charakterem
rolniczego, i tak pod wpływem

sposobu i zycia, jork i myslenia,

z wyzobek usprawnienia
marte niyasa, sedyz miad dostawcy
materialu pod wzgledem roznicy
gospodarczego i etnicznego i dostad
nie dostawcy.

Imperializm Gledem

znowy.